

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3074/2021
08.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Бранке Дражић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драгомир Тодоровић, адвокат из ..., против туженог „ЛС ЛОГИЦЕНТ“ ДОО Вршац, чији је пуномоћник Михаела Туркан, адвокат из ..., ради утврђења ништавости решења о отказу уговора о раду и накнади штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3483/19 од 16.06.2021. године, у седници одржаној 08.12.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3483/19 од 16.06.2021. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П1 189/18 од 09.05.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се утврди да је ништаво решење о престанку радног односа туженог бр. .../... од 26.02.2015. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да му на име накнаде штете исплати износ од 1.200.000,00 динара што одговара заради запосленог за 12 месеци у року од осам дана од дана пријема пресуде под претњом принудног извршења. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му у року од осам дана и под претњом принудног извршења исплати материјалну штету на име неисплаћене зараде и регреса за годишњи одмор у укупном износу од 112.000,00 динара са каматом по стопи из Закона о затезној камати на начин како је ближе наведено у ставу трећем изреке. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 280.500,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3483/19 од 16.06.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Вршцу П1 189/18 од 09.05.2019. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18 и 18/20) у даљем тексту: ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужени су закључили уговор о раду дана 19.03.2012. године којим је тужилац засновао радни однос код туженог на неодређено време на пословима извршног директора. Дана 30.09.2014. године тужилац и тужени су закључили нови уговор о раду на неодређено време бр. .../..., којим је тужилац распоређен на радно место „...“ у Служби Тужени као послодавац донео је одлуку о измени цене рада и усвојио измену и допуњу Правилника о раду бр.207/14 од 24.12.2014. године, којим је утврдио начин обрачуна зараде за све запослене па и за тужиоца, а у складу са финансијским могућностима остваривања прихода и расхода у предузећу. Одлуком бр. 205/14 од 24.12.2014. године утврђени су коефицијенти за обрачун зарада запослених по радним местима у складу са измењеним Правилником организације и систематизације послова и обрачуна зараде. Тужиоцу је понуђен анекс уговора бр. .../... од 08.01.2015. године којим је тужени на основу члана 171. став 1. тачка 5) Закона о раду у вези тачке 8) уговора о раду бр. .../... од 30.09.2014. године променио елементе за утврђивање основне зараде који су садржани у уговору о раду у складу са чланом 33. став 1. тачка 11) Закона о раду. Анексом је извршена промена висине основне зараде тужиоца и иста ће се обрачунавати множењем коефицијента 2,8 са бруто месечном ценом рада од 31.000,00 динара, а у осталом делу уговор о раду остаје неизмењен. Обрачун основне зараде се спроводи од 01.01.2015. године. Уз анекс уговора о раду, на основу члана 172. Закона о раду, сачињено је писмено обавештење број 02/15 од 08.01.2015. године, које садржи разлоге за понуђени анекс уговора, рок од осам дана у коме тужилац треба да се изјасни и правне последице отказа уговора о раду које могу да настану ако тужилац до истека рока не потпише анекс. Дана 08.01.2015. године тужени је доставио обавештење и анекс уговора о раду свим запосленим код туженог. Заступник туженог је тужиоцу покушао лично да уручи анекс уговора о раду и писмено обавештење дана 08.01.2015. године у просторијама туженог. У деловодној књизи обавештења анекса уговора о раду уписан је дан 08.01.2015. године под бројем .../..., док је анекс уговора о раду за тужиоца уписан дана 08.01.2015. године под бројем .../... . Тужилац је, након што је прочитао обавештење и понуђен анекс уговора о раду одбио да исти прими и потпише. Према решењу о коришћењу годишњег одмора, тужилац је био на одмору од 08.01.2015. до 19.01.2015. године, па му је поново покушана достава након што се вратио са годишњег одмора, када је поново одбио да прими и потпише анекс уговора о раду и обавештење. Након тога, тужени је, дана 19.01.2015. године, анекс и обавештење истакао на огласну таблу предузећа о чему је сачинио писмену белешку. Рок за изјашњење поводом обавештења

о анексу уговора о раду истекао је дана 27.01.2015. године. Тужилац на анекс уговора о раду није одговорио нити је исти потписао, већ је од 27.01.2015. године према потврди био привремено спречен да ради до 25.02.2015. године. Даном 26.02.2015. године тужени је донео решење о престанку радног односа тужиоца отказом уговора о раду и престанку радног односа због одбијања да закључи анекс уговора о раду бр. ... од 08.01.2015. године којим се мењају уговорени услови рада. Даном 26.02.2015. године тужиоцу је покушано уручење решења о отказу уговора о раду, али је тужилац исти одбио да га прими и потпише. Према службеној белешци од 26.02.2015. године, тужиоцу је даном 26.02.2015. године у 14,15 часова покушано уручење решења о отказу уговора о раду, када је одбио да потпише решење. Решење о престанку радног односа истакнуто је на огласну таблу даном 27.02.2015. године. Тужилац је од послодавца примио радну књижицу о чему је сачињена изјава коју је тужилац потписао.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили захтев тужиоца за поништај решења о престанку радног односа.

Одредбом члана 171. став 1. тачка 5) Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05... 75/14) прописано је да послодавац може запосленом да понуди измену уговорених услова рада (анекс уговора о раду) ради промене елемената за утврђивање основне зараде, радног учинка, накнаде зараде, увећане зараде и других примања запосленог који су садржани у уговору о раду у складу са чланом 33. став 1. тачка 11) овог закона. Према одредби члана 172. овог закона, уз анекс уговора о раду послодавац је дужан да запосленом достави писмено обавештење које садржи: разлоге за понуђени анекс уговора, рок у коме запослени треба да се изјасни који не може бити краћи од осам радних дана и правне последице које могу да настану непотписивањем анекса уговора (став 1). Ако запослени потпише анекс уговора о раду у остављеном року, задржава право да пред надлежним судом оспорава законитост тог анекса (став 2). Запослени који одбије понуду анекса уговора у остављеном року, задржава право да у судском поступку поводом отказа уговора о раду у смислу члана 179. став 5. тачка 2) овог закона, оспорава законитост анекса уговора (став 3). Сматра се да је запослени одбио понуду анекса уговора ако не потпише анекс уговора у року из става 1. овог члана (став 4).

Одредбом члана 179. став 5. тачка 2) Закона о раду прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то ако одбије закључење анекса уговора у смислу члана 171. став 1. тач. 1-5) овог закона.

У спроведеном парничном поступку несумњиво је утврђено да је тужени у складу са одредбама чл.171. и 172. Закона о раду тужиоцу понудио закључење анекса уговора о раду којим је извршена промена висине основне зараде тужиоца. Уз анекс уговора о раду тужени је сачинио и писмено обавештење које садржи разлоге за понуђени анекс уговора, рок од 8 дана у коме тужилац треба да се изјасни и правне последице које могу да настану непотписивањем уговора. Тужилац је одбио пријем обавештења и понуде за анекс уговора о раду даном 08.01.2015. године, те му је покушано поново уручење даном 19.01.2015. године након што се вратио са годишњег одмора. Како је и тада одбио пријем обавештења и понуде за закључење анекса

уговора о раду тужени је сачинио службену белешку дана 19.01.2015. године и писмена су окачена на огласну таблу.

Имајући у виду наведено, као и да је решење о отказу уговора о раду донето 26.02.2015. године, то је правилно налажење нижестепених судова да се тужилац није изјаснио о наводима из обавештења у остављеном року од 8 дана, нити је у року од осам дана од пријема обавештења потписао анекс уговора о раду. Стога Врховни касациони суд налази да је правилно становиште нижестепених судова да су наступиле правне последице прописане чланом 172. став 4. Закона о раду, и да је правилно тужени донео оспорено решење о отказу уговора о раду на основу члана 179. став 5. тачка 2) Закона о раду.

При томе, како је тужиоцу законито престао радни однос правилно је налажење нижестепених судова да тужени није у обавези да тужиоцу у смислу одредбе члана 191. став 1. Закона о раду, накнади штету и уплати доприносе за обавезно социјално осигурање за период у коме није радио.

Врховни касациони суд није посебно ценио наводе ревизије имајући у виду да се у ревизији у суштини понављају наводи истицани у жалби који су били предмет детаљне и правилне оцене у другостепеној пресуди.

С обзиром на изнето, на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

Како је ревизија тужиоца одбијена као неоснована, у смислу члана 153. став 1. ЗПП одбијен је захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка.

**Председник већа - судија
Катарина Манојловић Андрић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић